

सायांश वृत्त

राम मंदिर देणगी प्रकरण : सरकारची बाजू मांडण्यासाठी न्यायालयात वकील का नाही?

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

नवी दिल्ली : अयोध्या येथील राम मंदिरासाठी मिळालेल्या देणग्यांतील कथित आर्थिक अनियमिततेप्रकरणी दाखल याचिकेवर तातडीची सुनावणी सर्वोच्च न्यायालयाने नाकारली. मात्र, या सुनावणीदरम्यान केंद्र किंवा उत्तर प्रदेश सरकारने आपली बाजू प्रभावीपणे मांडण्यासाठी वकील का उपस्थित केला नाही, असा प्रश्न उपस्थित होत आहे.

याचिकाकर्त्यांनी देणगीच्या कथित गैरव्यवहाराची सीबीआयमार्फत विशेष तपास पथकाकडून चौकशी करण्याची मागणी केली आहे. या आरोपांमुळे लाखो भाविकांच्या श्रद्धेशी संबंधित गंभीर प्रश्न उपस्थित झाले असताना, सरकारने न्यायालयात स्पष्ट भूमिका मांडली नसल्याने विरोधकांकडून प्रश्न उपस्थित केले जात आहेत.

आर्थिक अनियमितता, पारदर्शक चौकशी आणि लेखापरीक्षणाची मागणी करण्यात आली आहे. दुसरीकडे, या आरोपांवर अद्याप कोणताही न्यायालयीन निष्कर्ष आलेला नाही आणि आरोप सिद्ध झालेले नाहीत.

दरम्यान, उत्तर प्रदेश सरकारने १३ जून रोजी विशेष तपास पथक (SIT) नेमले असून ते चौकशी करत आहे. मात्र, याचिकाकर्त्यांचा दावा आहे की गुन्हा दाखल झाल्याने प्रक्रियेच्या निष्पक्षतेवर प्रश्न निर्माण होतात.

या पार्श्वभूमीवर, सरकारने न्यायालयात आपली भूमिका स्पष्टपणे मांडली असती तर अनेक शंका दूर झाल्या असत्या, अशी चर्चा सुरू आहे.

दैनिक

राज्य लोकतंत्र

नवी दिशा... नवे विचार...

आरक्षणातील उपवर्गीकरणाविरोधात विधानभवनावर आज एल्गार; २७ आमदारांचा सरकारला इशारा

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

पुणे : मुंबई । प्रतिनिधी

अनुसूचित जातींच्या आरक्षणात उपवर्गीकरण करण्याच्या राज्य सरकारच्या हालचालींविरोधात राज्यभर संतापाची लाट उसळली असून, मंगळवारी (३० जून) विधानभवनावर भव्य मोर्चा धडकणार आहे. सरकारच्या या निर्णयामुळे अनुसूचित जाती समाजात फूट पाडण्याचा प्रयत्न सुरू असल्याचा गंभीर आरोप करत २७ अनुसूचित जातीच्या आमदारांनी मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांची भेट घेऊन बदर समितीचा अहवाल तात्काळ रद्द करण्याची मागणी केली.

माजी सामाजिक न्याय मंत्री तथा आमदार राजकुमार बडोले यांनी पत्रकार परिषदेत सरकारवर निशाणा साधताना सांगितले की, उपवर्गीकरणाच्या नावाखाली अनुसूचित जातीचे घटनात्मक आरक्षण कमकुवत करण्याचा डाव रचला जात आहे. त्यामुळे समाजात अंतर्गत संघर्ष निर्माण होण्याची शक्यता असून, हा निर्णय कोणत्याही परिस्थितीत स्वीकारला जाणार नाही.

सर्वपक्षीय आरक्षण समन्वय समितीनेही सरकारच्या भूमिकेला तीव्र विरोध दर्शवत माजी न्यायमूर्ती अनंत मनोहर बजाज समितीचा अहवाल पूर्णपणे रद्द

मुख्यमंत्री फडणवीस यांच्यासमोर अनुसूचित जातीचे (अ, ब, क, ड) असे प्रस्तावित उपवर्गीकरण कायमस्वरूपी रद्द करण्याची मागणी केली. यावर मुख्यमंत्र्यांनी स्वतंत्र बैठक घेण्याचे आश्वासन दिल्याची माहिती बडोले यांनी दिली.

राज्यात अनुसूचित जातींसाठी असलेले १३ टक्के आरक्षण सध्या ५९ जातींना लागू असून, त्यापैकी ५८ जाती उपवर्गीकरणाच्या विरोधात असल्याचा दावा करण्यात आला. या मुद्द्यावर विधानसभेत स्थगन प्रस्ताव आणि अल्पकालीन चर्चा घ्यावी, अशी मागणी विधानसभा अध्यक्षकांडे करण्यात आली

असून, दोन्ही उपमुख्यमंत्र्यांनाही निवेदन देण्यात आले आहे.

दरम्यान, विधानभवनावर निघणाऱ्या महामोर्चाचे नेतृत्व आनंदराज आंबेडकर करणार असून, अनुसूचित जातीतील विविध संघटना, बुद्धिस्ट सोसायटी ऑफ इंडिया, माजी आमदार बाबुराव माने, माजी मंत्री बबनराव घोलप यांच्या संघटनांसह मोठ्या संख्येने कार्यकर्ते सहभागी होणार आहेत. आरक्षणात उपवर्गीकरणाचा निर्णय मागे घेतला नाही, तर राज्यव्यापी तीव्र आंदोलन छेडण्याचा इशाराही आंदोलकांनी दिला आहे.

नसरापूरच्या चिमुकलीला न्याय; अवघ्या दोन महिन्यांत बलात्कान्याला फाशी

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

पुणे : नसरापूर येथील साडेतीन वर्षाच्या चिमुकलीवर लैंगिक अत्याचार करून तिची निर्घृण हत्या करणाऱ्या आरोपी भीमराव कांबळे (वय ६५) याला पुणे विशेष न्यायालयाने फाशीची शिक्षा सुनावली. विशेष न्यायाधीश एस. आर. सालुंखे यांनी हा ऐतिहासिक निकाल देताना हा गुन्हा रेअरेस्ट ऑफ रेअर श्रेणीत मोडत असल्याचे स्पष्ट केले.

या खटल्याचे सर्वात मोठे वैशिष्ट्य म्हणजे, १ मे रोजी घडलेल्या या भीषण गुन्ह्यानंतर अवघ्या दोन महिन्यांत तपास, दोषारोपपत्र, साक्षीपुरावे आणि न्यायालयीन सुनावणी पूर्ण करून निकाल देण्यात आला. त्यामुळे राज्यातील जलदगतीने

निकाली निघालेल्या अत्याचार आणि हत्या प्रकरणांमध्ये या खटल्याची नोंद झाली आहे.

या अमानुष घटनेनंतर राज्यभर संतापाची लाट उसळली होती. नागरिक, सामाजिक संघटना आणि विविध राजकीय पक्षांनी आरोपीला कठोरतापी कठोर शिक्षा देण्याची मागणी केली होती. त्यानंतर पोलिसांनी वेगाने तपास पूर्ण करून भक्कम पुराव्यांसह न्यायालयात दोषारोपपत्र दाखल केले. सरकारी पक्षाने सादर केलेल्या पुराव्यांवर विश्वास ठेवत न्यायालयाने आरोपीला दोषी ठरवले आणि अखेर फाशीची शिक्षा सुनावली.

शिक्षा सुनावताना न्यायालयाने आरोपीचे वय, मानसिक स्थिती, गुन्ह्याचे स्वरूप आणि इतर सर्व कायदेशीर बाबींचा विचार केला. मात्र, आरोपीच्या बाजूने कोणतीही विशेष सवलत देण्यासारखी परिस्थिती नसल्याचे न्यायालयाने स्पष्ट केले. हा गुन्हा अत्यंत क्रूर, अमानवीय आणि समाजमन हादरवणारा असल्याचे निरीक्षण नोंदवत न्यायालयाने जितका गंभीर गुन्हा, तितकी कठोर शिक्षा हे तत्त्व लागू केल्याचे नमूद केले. सर्वोच्च न्यायालयाने घालून दिलेल्या निकषांचा आधार घेत या प्रकरणाचा रेअरेस्ट ऑफ रेअर भक्कम विचार करण्यात आला. नियोजनपूर्वक केलेला लैंगिक अत्याचार आणि त्यानंतरची हत्या हा समाजाच्या विवेकाला हादरा देणारा गुन्हा असल्याचे न्यायालयाने नमूद केले. या

निकालानंतर पीडित कुटुंबाने न्याय मिळाल्याची भवना व्यक्त केली. विविध स्तरांतूनही न्यायालयाच्या जलद आणि कठोर निर्णयाचे स्वागत करण्यात आले. मात्र, अशा घटना पुन्हा घडू नयेत यासाठी केवळ कठोर शिक्षा पुरेशी नसून महिला आणि बालकांच्या सुरक्षेसाठी प्रभावी प्रतिबंधात्मक उपाययोजना, वेगवान तपास आणि समाजात व्यापक जनजागृती आवश्यक असल्याची प्रतिक्रिया व्यक्त होत आहे. या निकालामुळे गंभीर स्वरूपाच्या लैंगिक अत्याचार प्रकरणांमध्ये जलद तपास, वेळेत खटल्याची सुनावणी आणि पुराव्यांच्या आधारे कठोर शिक्षा देणे शक्य असल्याचा महत्त्वपूर्ण संदेश न्यायव्यवस्थेने दिल्याचे कायदेतज्ज्ञांचे मत आहे.

आरएसएसविरोधी वक्तव्य प्रकरणात प्रियांक खर्गे व नलपाद यांना समन्स; बंगळूरू न्यायालयाची कारवाई

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

बंगळूरू : प्रियांक खर्गे आणि कॉंग्रेस नेते मोहम्मद नलपाद यांना आरएसएस कार्यकर्ते ए. तेजस यांनी दाखल केलेल्या फौजदारी मानहानी तक्रारीप्रकरणी बंगळूरू न्यायालयाने समन्स बजावले आहे.

राष्ट्रीय स्वयंसेवक संघा संदर्भातील कथित बदनामीकारक वक्तव्यांवरून हा वाद निर्माण झाला असून, ऑक्टोबर ते नोव्हेंबर २०२५ दरम्यान दोन्ही नेत्यांनी सार्वजनिक व माध्यमांमधून आरएसएसविरोधात आक्षेपाई टिप्पणी केल्याचा आरोप तक्रारीत करण्यात आला आहे.

तक्रारीतील आरोप तक्रारीनुसार, प्रियांक खर्गे यांनी सार्वजनिक ठिकाणी आरएसएसच्या कार्यपद्धतीवर

निर्बंध घालण्याची मागणी केल्याचा आरोप आहे.

मोहम्मद नलपाद यांनी एका यूट्यूब चॅनलवरील मुलाखतीत कथित अपमानजनक टिप्पणी केल्याचा दावा करण्यात आला आहे. दंडाधिकार्यांनी भारतीय न्याय संहिता (BNS) कलम ३५६ अंतर्गत तक्रारीची दखल घेत दोन्ही नेत्यांना २१ जुलै रोजी न्यायालयात हजर राहण्याचे आदेश दिले आहेत. त्याचवेळी दिनेश गुंडू राव

यांच्याविरुद्धची कार्यवाही रद्द करण्यात आली आहे.

या प्रकरणावर प्रतिक्रिया देताना प्रियांक खर्गे यांनी आपली भूमिका कायम ठेवत सांगितले की, राष्ट्रीय स्वयंसेवक संघाने अधिक पारदर्शकतेसाठी नोंदणी करून काम करावे, ही त्यांची मागणी कायम असून ते हा खटला कायदेशीर मार्गाने लढणार आहेत.

केरळ मंदिरातील सोन्याच्या कथित गैरव्यवहारावर चौकशी; अयोध्येतील घटनांशी तुलना करत राजकीय वाद तीव्र

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

केरळ : एट्टुमानूर महादेव मंदिरातील सोन्याशी संबंधित कथित गैरव्यवहार प्रकरणात केरळ उच्च न्यायालयाने दक्षता (तत्कसकथरपरलश) चौकशीचे आदेश दिल्यानंतर राज्यातील धार्मिक संस्थांच्या व्यवस्थापनावर पुन्हा एकदा प्रश्नचिन्ह निर्माण झाले आहे.

घशअंरश्र कळसह र्ऑऑीं यांनी दिलेल्या आदेशानुसार मंदिरातील सोन्याच्या नोंदी, संग्रह व वापर याबाबत सखोल तपास केला जाणार आहे. र्ऑींरपरऑें चरहरवशरीर

कक्षांशिथ हे केरळमधील एक प्रमुख शिवमंदिर असून येथे देवस्थान व्यवस्थापनातील आर्थिक व्यवहारांवर संशय व्यक्त करण्यात आला आहे.

दरम्यान, या प्रकरणाची तुलना उत्तर भारतातील अयोध्येतील धार्मिक स्थाळांशी संबंधित कथित अनियमितता व चोरीच्या चर्चेशी केली जात आहे. अेवहूर परिसरातील मंदिर व्यवस्थापन व दानसंबंधी व्यवहारांवर यापूर्वीही विविध स्तरांवर आरोप-प्रत्यारोप झाले आहेत. दोन्ही घटनांमध्ये साम्य म्हणून मंदिर संपत्ती,

विशेषतः सोनं व दानराशींच्या व्यवस्थापनातील पारदर्शकतेचा अभाव, तसेच प्रशासकीय नियंत्रणावर प्रश्न उपस्थित होत असल्याचे निरीक्षण काही राजकीय व सामाजिक वर्तुळांतून केले जात आहे. या प्रकरणाचा राजकीय वापर होत असल्याचा आरोपही विरोधकांकडून करण्यात येत आहे. एका बाजूला धार्मिक संस्थांतील कथित गैरव्यवहारांवर कठोर चौकशीचा मागणी होत असताना, दुसऱ्या बाजूला या मुद्द्यांचा वापर राजकीय धुवीकरणसाठी केला जात असल्याची चर्चा आहे.

हजारो आदिवासी महिला १ जुलै रोजी आझाद मैदानावर धडकणार पेसा ग्रामसभा मोबिलायझर्सची मंजूर पदे कमी करण्याचा निर्णय रद्द करण्याच्या मागणीसाठी धरणे आंदोलन

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

मुंबई : पंचायत (अनुसूचित क्षेत्रांचा विस्तार) अधिनियम, १९९६ (पेसा कायदा) हा आदिवासी समाजाला स्वशासनाचे अधिकार देणारा ऐतिहासिक कायदा असून, तो २४ डिसेंबर १९९६ रोजी देशभर लागू करण्यात आला.

या कायद्याची प्रभावी अंमलबजावणी व्हावी यासाठी केंद्र व राज्य शासनाने पेसा ग्रामसभा मोबिलायझर्सची नियुक्ती केली आहे. या मोबिलायझर्समध्ये मुख्यत्वे

आदिवासी महिलांचा समावेश आहे.

दि. २२ जून २०१६ व दि. २२ जानेवारी २०१८ च्या शासननिर्णयानुसार प्रत्येक पेसा ग्रामपंचायतीसाठी एक पेसा ग्रामसभा मोबिलायझर नियुक्त करण्यात आला. महाराष्ट्रात पेसा कायदा लागू असलेल्या सुमारे ३,००० ग्रामपंचायतींमध्ये गेल्या आठ ते दहा वर्षांपासून हे मोबिलायझर्स पेसा कायद्याच्या अंमलबजावणीसाठी कार्यरत आहेत. सध्या या मोबिलायझर्सना दरमहा केवळ

४,००० इतके मानधन मिळते. अत्यंत कमी मानधन असूनही त्यांनी २०१७-१८ पासून प्रामाणिकपणे व सातत्याने काम केले असून, त्यामुळे पेसा कायद्याच्या अंमलबजावणीत सकारात्मक परिणाम दिसून येत आहेत आणि ग्रामसभा अधिक संक्षम होण्यास मदत झाली आहे. मात्र, शासनाने आता तीन ग्रामपंचायतींसाठी एकच पेसा ग्रामसभा मोबिलायझर ठेवण्याचा निर्णय घेतला आहे. या निर्णयामुळे राज्यातील सुमारे ३,००० मोबिलायझर्सपैकी

तब्बल २,००० जणांचे रोजगार धोक्यात येणार असून, उर्वरित १,००० मोबिलायझर्सवर तीनपट कामाचा भार पडणार आहे. हा निर्णय आदिवासी भागांवर अन्याय करणारा असून तो तातडीने मागे घ्यावा, अशी मागणी पेसा मोबिलायझर संघर्ष समितीने केली आहे. या मागणीसाठी दि. १ जुलै रोजी मुंबईतील आझाद मैदान येथे धरणे आंदोलनाचे आयोजन करण्यात आले असून, महाराष्ट्रातील हजारो आदिवासी महिला या आंदोलनात

सहभागी होणार आहेत. या आंदोलनाची प्रमुख मागणी म्हणजे ग्रामविकास मंत्री आणि आदिवासी विकास मंत्री यांनी पेसा मोबिलायझर संघर्ष समितीच्या शिष्टमंडळाशी तातडीने चर्चा करून पेसा मोबिलायझर्सची पदे कमी केली जाणार नाहीत, असा ठोस निर्णय जाहीर करावा. आंदोलनकर्त्यांनी इशारा दिला आहे की, शासनाने त्यांच्या मागण्यांकडे दुर्लक्ष केल्यास हे आंदोलन अधिक तीव्र करण्यात येईल.

मराठी सक्तीचा कायदा : घोषणा मोठी, पण अंमलबजावणीबाबत मुख्यमंत्री गंभीर का नाहीत ?

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

मुंबई : राज्यातील सर्व माध्यमांच्या शाळांमध्ये इयत्ता पहिली ते दहावीपर्यंत मराठी भाषा शिकविणे बंधनकारक असल्याचे शालेय शिक्षण मंत्री दादाजी भुसे यांनी विधानसभेत स्पष्ट केले. मराठी न शिकविणाऱ्या शाळांवर एक लाख रुपयांपर्यंत दंड आणि त्यानंतरही नियमांचे पालन न केल्यास संबंधित शाळेची मान्यता रद्द करण्याचा इशाराही त्यांनी दिला. मात्र, या घोषणेनंतरही मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांनी या विषयात थेट हस्तक्षेप का केलेला दिसत नाही, असा प्रश्न विविध मराठी संघटना आणि विरोधकांकडून उपस्थित केला जात आहे.

शिक्षण मंत्र्यांनी विधानसभेत दिलेल्या माहितीनुसार, मराठी भाषा सक्तीचा कायदा राज्यात लागू करण्यात आला असून सर्व माध्यमांच्या शाळांना त्याचे पालन करणे बंधनकारक आहे. मराठी विषय शिकविण्यासाठी पात्र शिक्षकांची नियुक्ती करणे, मराठी विषयाच्या अध्यापनाची तपासणी करणे आणि विद्यार्थ्यांच्या मराठी परीक्षांची पडताळणी करणे या बाबींची अंमलबजावणी केली जाणार आहे. तसेच नियमांचे उल्लंघन करणाऱ्या शाळांविरोधात दंडात्मक कारवाईचा इशाराही देण्यात आला आहे.

मात्र, या घोषणेनंतर अनेक प्रश्न अनुत्तरित असल्याची चर्चा सुरू आहे. राज्यभरात किती शाळा

आजही मराठी विषय शिकवत नाहीत, किती शाळांना नोटिसा देण्यात आल्या आहेत, किती शाळांवर दंडात्मक कारवाई झाली आहे किंवा किती शाळांची मान्यता रद्द करण्याची प्रक्रिया सुरू आहे, याबाबत सरकारने अद्याप संविस्तर माहिती सार्वजनिक केलेली नाही. याच पार्श्वभूमीवर मुख्यमंत्री

देवेंद्र फडणवीस यांनी या विषयावर स्वतंत्र आढावा बैठक घेतली आहे का, संबंधित अधिकाऱ्यांना कठोर अंमलबजावणीचे निर्देश दिले आहेत का किंवा जिल्हानिहाय प्रगतीचा आढावा घेतला आहे का, याबाबतही प्रश्न उपस्थित होत आहेत. मराठी भाषेच्या संरक्षणाचा मुद्दा केवळ सांस्कृतिक नसून

राज्याच्या कायद्याच्या प्रभावी अंमलबजावणीशी संबंधित असल्याचे मत अनेक मराठी अभ्यासक व्यक्त करत आहेत. दरम्यान, शिक्षण मंत्री दादाजी भुसे यांनी नव्या अभ्यासक्रमात महात्मा ज्योतिराव फुले, क्रांतिज्योती सावित्रीबाई फुले, छत्रपती शिवाजी महाराज आणि महाराष्ट्रातील अन्य मानबिंदूंच्या इतिहासाचा अधिक व्यापक समावेश करण्यात येणार असल्याची माहिती दिली. तसेच राष्ट्रगीतानंतर 'जय जय महाराष्ट्र माझा' हे राज्यगीत सन्मानपूर्वक गायले जावे, असे निर्देशही शासनाने सर्व शाळांना दिले असल्याचे त्यांनी सांगितले. मात्र, विरोधकांचे म्हणणे

आहे की केवळ घोषणा करून उपयोग नाही; त्यासाठी प्रत्यक्ष अंमलबजावणी आवश्यक आहे. दंड आणि मान्यता रद्द करण्याची तरतूद असली तरी ती प्रत्यक्षात किती प्रभावीपणे वापरली जाते, हे महत्त्वाचे ठरणार आहे. राज्य सरकारने जिल्हानिहाय तपासणी अहवाल, कारवाईची आकडेवारी आणि पालन करणाऱ्या व नियम मोडणाऱ्या शाळांची माहिती सार्वजनिक करावी, अशी मागणीही केली जात आहे.

मराठी भाषा सक्तीचा कायदा प्रभावीपणे लागू करण्यासाठी मुख्यमंत्री कायद्यालाने स्वतः देखरेख ठेवावी, अशी अपेक्षा विविध मराठी संघटनांकडून व्यक्त होत आहे. मुख्यमंत्री रत्तरावर

नियमित आढावा बैठक, शिक्षण विभागाला स्पष्ट वेळापत्रक आणि नियमभंग करणाऱ्या संस्थांवर तातडीची कारवाई झाली, तरच या कायद्याचा अपेक्षित परिणाम दिसून येईल, असे मत तज्ज्ञ मांडत आहेत.

सरकारकडून मात्र मराठी भाषा सक्तीचा कायदा काटेकोरपणे लागू केला जाईल आणि नियमांचे उल्लंघन करणाऱ्या कोणत्याही शाळेला सवलत दिली जाणार नाही, असा दावा करण्यात येत आहे. त्यामुळे येत्या काही महिन्यांत प्रत्यक्षात किती शाळांवर कारवाई होते आणि सरकार आपल्या घोषणांची कितीतप प्रभावी अंमलबजावणी करते, याकडे राज्यभरातील मराठीप्रेमींचे लक्ष लागले आहे.

संपादकीय

देणग्यांची नाही ही तर विश्वासाची लूट

रामाच्या नावाने उभारलेल्या या भव्य मंदिराभोवती जर प्रश्नाचार, अपारदर्शकता आणि आर्थिक अनियमिततेच्या सारल्या दिसू लागल्या, तर त्याची चौकशी आणि सत्य समोर येणे हे लोकशाही तसेच धार्मिक उत्तरदायित्वाच्या दृष्टीने अपरिहार्य ठरते.

अयोध्येतील राम मंदिर हे केवळ एक धार्मिक स्थळ नाही, तर कोट्यवधी भारतीयांच्या श्रद्धा, भावना आणि सांस्कृतिक अस्मितेचे प्रतीक आहे. प्रभू श्रीराम भारतीय जगमानसत सत्य, न्याय, त्याग, कर्तव्यनिष्ठा आणि मर्यादा यांचे आदर्श मानले जातात. त्यामुळे राम मंदिराशी संबंधित प्रत्येक निर्णय, प्रत्येक व्यवहार आणि प्रत्येक रुपयाचा हिशोब हा केवळ प्रशासकीय किंवा आर्थिक बाब नसून जनतेच्या विश्वासाशी निशिध्द विषय ठरतो. अशा परिस्थितीत मंदिरासाठी भक्तांनी अर्पण केलेल्या देणग्यांपासून गैरव्यवहार झाल्याच्या आरोपांनी, चांदीच्या विटा गायब झाल्याच्या दाव्यांनी, हिरे-दागिन्यांच्या नोंदींतील विसंगतींनी आणि निष्पत्तीचा वापरातील पारदर्शकता उभारण्यात आलेल्या प्रश्नांनी गंभीर चिंतेचे वातावरण निर्माण केले आहे. कारण येथे केवळ पैशांचा हिशेब नाही, तर लाखो-कोट्यवधी भक्तांच्या श्रद्धेचा आणि सांजजनिक विश्वासाचा प्रश्न आहे. रामाच्या नावाने भावनिष्ठा लाट निर्माण करून राम मंदिर आंदोलन उभे करणे हा देशाच्या राजकारणातील सर्वात मोठा राजकीय प्रयोग मानला जातो. रामाच्या नावावर मत मागून, निजधुनका जिकल्या, राज्यात सरकारे आणली आणि अखंडरीय दिव्लीची सत्ता मिळवण्यातही यश आले. त्यामुळे राम मंदिराचा मुद्दा हा श्रद्धेइतक्याच किंबहुना त्यापेक्षा जास्त राजकारणासाठी जोडला गेला होता. रामाच्या नावावर उभे राहिलेली राजकीय व्यवस्था सुशासन आणण्यासाठी नाही तर रामाच्या नावाखाली लोकांची लूट करून आपली तुंबडी भरण्यासाठी केलेली होती का? राम मंदिर द्रुष्टचे महत्त्वाचे भाजपच्या काही नेत्यांनी हिरे मंदिर होणार आहे तिथे काही जमिनी घेतल्या. २ कोटी रुपयांना घेतलेली जमीन द्रुष्टला १८ कोटी रुपयांना विकून एका तासात १६ कोटी रुपयांचा नफा कमावल्याची प्रकरणे समोर आली. देशभरातील कोट्यवधी लोकांनी राम मंदिर उघडणाऱ्यासाठी आपल्या कष्टाचा कर्माईतून ३ हजार ५०० कोटींहून अधिकची रक्कम देणगी म्हणून दिलेली आहे. यासोबतच सोने, चांदी, हिरे आणि दागिने किती मिळाले त्याचा हिशोब द्रुष्टने कधी दिला नाही. गैरव्यवस्था बांधकामातील दर्जाबाबत प्रश्न उपस्थित झाले. पहिल्याच पावसात परिसरातील रस्ते खल्ल्याच्या, गमगुहात पाणी गळती झाल्याच्या बातम्या प्रसिद्ध झाल्या. राम मंदिरासाठी देशभरातून रक्कम, सोने, चांदी, दागिने आणि विविध स्वरूपातील मौल्यवान वस्तू अर्पण करण्यात आल्या. अनेकांनी आयुष्यभराची बचत श्रद्धेने अर्पण केली. ग्रामीण भागातील महिलानी आपल्या गाडीशी असलेली रक्कम दिली. पण विश्वस्तानी केलेल्या देणग्यांतील घोटाळ्यांमुळे भक्तांच्या विश्वासाला ताडा गेला आहे. राम मंदिरासाठी अनेक पाहण्यासून संघ आणि भाजपशी संबंधित अनेक संस्था आणि लोक रोख रक्कम, सोने आणि चांदीच्या विटा गोळा करत होते. त्याचे पुढे काय झाले? त्या कुठे गेल्या याचा हिशोब कधीच समोर आले नाही. सर्वोच्च न्यायालयाच्या निर्णयानंतर केंद्र सरकारने द्रुष्ट स्थापन केले, त्यात प्रत्येकपण नपेद्र मोदी यांचे अत्यंत विश्वासू माजी सनदी अधिकारी नरेंद्र मिश्रा, संघाशी संबंधित चंपत या आणि गोविंदगिरी महाराज यांच्याबद्दल संघ आणि भाजपशी संबंधित लोक आहेत. विविध माध्यमांतून आतापर्यंत समोर आलेल्या माहितीनुसार या प्रकरणाच्या चौकशीसाठी स्थापन करण्यात आलेल्या विशेष तपास पथकाने आपल्या २० पानांच्या अहवालात काही बड्या पदाधिकाऱ्यांबद्दल १७ जणांना आरोपी केले असून, तपासादरम्यान १० लाख रुपयांची रोकडही जप्त केली आहे. मंदिरातील पैसे मोजण्याच्या प्रक्रियेत गुंतलेल्या काही कर्मचाऱ्यांची संपत्ती अचानक बाढल्याचे तपासात निष्पन्न झाले आहे. हे कर्मचाऱी काही विश्वस्तांचे जवळचे नातेवाईक असून त्यांच्या शिफारशीनेच नोकरीला लागले आहेत. घोटाळ्याबाबत माहिती असूनही या द्रुष्ट असूनही त्यांनी कोणतीही ठोस कारवाई केली नाही. त्यामुळे द्रुष्ट आणि त्यांची नेमणूक करणारे केंद्र सरकारच्या पाठिंब्यानेच हे सर्व सुरु आहे का? या प्रश्न पडतो. ज्या राठोड्याव्यवहारे हे राठोड्यांचे प्रशासकाविरोधात झिरो टॉलरन्सची भाषा केली, तीच व्यवस्था या प्रकरणात पूर्ण पारदर्शक चौकशीबाबत मौन का बाळगते आहे, हा प्रश्न उपस्थित होतो. जर कोणताही गैरव्यवहार झाला नसेल तर स्वतंत्र चौकशीची भीती कशाला? आणि जर आरोप निराधार असतील तर ते तथ्यांमह जनतेसमोर मांडण्यात अडचण काय? राम मंदिर हे कोणत्याही पक्षाची खासगी मालमत्ता नाही. ते संपूर्ण हिंदू समाजाच्या श्रद्धेचे प्रतीक आहे. त्यामुळे मंदिराच्या व्यवस्थापनावर प्रश्न उपस्थित करणे म्हणजे रामावर प्रश्न उपस्थित करणे नव्हे. मंदिरातील देणग्याच्या घोटाळ्याबाबत प्रश्न विचारणाऱ्यांना उत्तर प्रदेशचे मुख्यमंत्री अयोध्येचा अपमान केला म्हणत आहेत. पण मंदिरात श्रद्धेच्या नावाखाली रक्कम असलेल्या संघटित लुटपिाबाबत योगी आदित्यनाथ, संघ आणि भाजपचे लोक मूर्ता गिळून गुप्ता आहेत.

द्रुष्टादीत गुन्हे
१० लाख ८५ हजारों

■ **दैनिक राज्य लोकतंत्र**

पिंपरी-चिंचवड :
द्रुष्टादीत: पिंपरी-चिंचवड पोलीसांच्या अंमली पदार्थ विरोधी पथकाने (अपीळ-छाअलीळकी) उशम्रबई हायवे सव्हिस रोडवर सापळा रचून एका मोठ्या इज्ज तस्कऱ्याचा डाव उधळून लावला आहे.

अटक आरोपी: १)
आर्यन रविंद्र यादव (वय २० वर्ष, र. न्यू मोदीखाना कॅम्प, पुणे)

२) शोएब शकील शेख उर्फ वस्ताद (वय २५ वर्ष, र. रिविवार पेट, पुणे)

जप्त मुद्देमाल: १०.८५,६००/- रुपये किमतीचे एकूण १८.५६ बॅग 'एमडी' (मेफेड्रोन) अंमली पदार्थ, १ दुचाकी आणि १ मोबाईल.

नेमकी कारवाई कशी

अंमली पदार्थ विरोधी पथकाचे पोलीस शिपाई राशिरि माने याना मिळालेल्या गोपनीय माहितीनुसार, द्रुष्टादीतली एमएनजीएल सीएनजीएल पंपांशेजरी, सुदामाचे पोहे हॉटेलसमोर दोन इसम इज्ज विक्रीसाठी येणार होते.

पोलिसांनी दबा धरून आरोपी आर्यन यादव याला ताब्यात घेतले असता त्याच्याकडे १० लाख ८५ हजारोंचे 'एमडी' सापडले. आरोपीकडे कसून चौकशी केली असता, हे इज्ज त्याने रिविवार पेटेतील शोएब शकील शेख उर्फ वस्ताद याच्याकडून विक्रीसाठी आणल्याचे कबूल केले. पोलिसांनी तत्परतेने कारवाई करत दोन्ही आरोपींना अटक

संमिश्र

■ मंगळवार,
दि. ३० जून २०२६

2

पिंपरी-चिंचवडकर नागरिकांना पालखी सोहळा
सुरक्षित व सुव्यवस्थित राखण्याचे नम्र आवाहन

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

पुणे संत तुकाराम महाराज
पालखी सोहळा : सेवा करा, पण
श्रिस्त व योग्य नियोजनासह हेचि
दान देणा देवा, तुझा विसर न
व्हावा या संत तुकाराम महाराजांच्या
अभंगातील ओळीप्रमाणे भक्ती, सेवा
आणि समर्पण हा वारीचा खरा संदेश
आहे. पिंपरी-चिंचवड शहरातून
दरवर्षी संत तुकाराम महाराजांची
पवित्र पालखी आणि दिंडी सोहळा
दरदरूपकडे मार्गस्थ होतो. लाखो
वारकरी विठ्ठल विठ्ठल नामस्मरण
करत भक्तिभावाने प्रवास करतात.
या सोहळ्यात अनेक
नागरिक वारकऱ्यांना पाणी,
फळे, अल्पोपहार आणि विविध
वस्तू वाटप करून सेवा करण्याचा
प्रयत्न करतात. ही सेवा नक्की

पुण्यकारक आहे; मात्र ती शिस्तबद्ध आणि सुरक्षित पद्धतीने होणे अत्यंत आवश्यक आहे.

संत तुकाराम महाराजांनी संवभागातून सयम, समता आणि सेवाभावाना संदेश दिला आहे. ते म्हणतात: जे का रंजले गांजले, त्यासी म्हणे जो आपुले

तोचि साधु ओळखावा, देव तेथेंचि जाणावा

म्हणजेच, सेवा ही केवळ दिशाव्यासाती नसून समाजहितासाठी असावी.

आज काही फिकीर रस्त्यावर अचानक अन्न, फळे किंवा वस्तू वाटप केल्यामुळे मोठी गर्दी निर्माण होते. अशा वेळी वेगारचेंधण, पाकीटमारी, लहान मुलांचा गोंधळ तसेच अपघात होण्याचा धोका

वाढतो.
वारकरी संप्रदायाचे वैशिष्ट्य
म्हणजे साधेपणा, संयम आणि
शिस्त. संत तुकाराम महाराज
म्हणतात:
वृक्षवल्ली आम्हा सोयरी वनचरे
पक्षीही सुखरे आळविते
मात्र, गर्दीचा गैरफायदा
घेणा-या काही अप्रवर्त्यूमुखे
अनुचित घटना घडण्याची शक्यता
निर्माण होते.
इतिहासातही वारीची शिस्त,
दिंडी व्यवस्था आणि सामूहिक
नियोजन हे अत्यंत महत्त्वाचे मानले
गेले आहे. लाखो वारकऱ्यांची वारी
आजही शिस्तटीत आणि शांततेत
पार पडते, हे संपूर्ण जगासाठी
प्रेरणादायी आहे.
नागरिकांसाठी विशेष सचनी

* रस्त्यावर गर्दी करून अन्न किंवा वस्तू वाटप करू नये.
* सेवा साहित्य केवळ पालखी मुक्कामाच्या ठिकाणी किंवा अधिकृत सेवा केंद्रांवर घावे.
* लहान मुले आणि ज्येष्ठ नागरिकांची विशेष काळजी घ्यावी.
* वाहनचालकांनी संयम बाळगून वाहतूक नियमांचे पालन करावे.
* मौल्यवान वस्तू दागिने आणि रोख रक्कम सुरक्षित ठेवावी.
* संशयास्पद व्यक्ती किंवा घटना दिसल्यास तात्काळ पोलिसांना माहिती द्यावी.
* पालखी व वारकऱ्यांच्या प्रवासात अडथळा निर्माण होणार नाही याची काळजी घ्यावी.

संत तुकाराम महाराज
महण्णतः
तुका म्हणे धावा विठोबासी,
आणिंक नको काही
वारकी संप्रदाय आपल्याला
संयम, शिस्त, समता आणि
सेवाभाव शिकवतो. त्यामुळे
संन्यास करताना सुरक्षितता आणि
व्यवस्थेचा आदर राखणे हीच खरी
विशुद्धसेवा ठरेल.
हेचि दान देणा देवा, तुझा
विसर न व्हावा
सर्व पिंपरी-चिंचवडकर नागरिकांना
नम्र आवाहन
भक्तिभाव जूपूया, शिस्त
पाळ्या आणि संत तुकाराम
महाराज पालखी सोहळा सुरक्षित,
सुव्यवस्थित आणि मंगलमय
बनव्द्या.

आणीबाणीच्या स्मृतीचा भाजपकडून राजकीय संदेशासाठी वापर; निगडीत 'लोकशाही रक्षक पुरस्कार' सोहळा

■ **દૈનિક રાજ્ય લોકતંત્ર**

पिंपरी : २५ जून
१९७९ च्या आणीबाणीच्या
स्मृतिदिनानिमित्त निगडी
येथील ग. दि. माडगूळकर
सभागृहात भारतीय जनता
पार्टीच्या वतीने 'लोकशाही
रक्षक पुरस्कार' सोहळ्याही
आयोजन करण्यात आले.
या कार्यक्रमात आणीबाणी
काळात त्याग्रह केलेल्या
तसेच मिसा (चखडउ)
कायदांतर्गत तुरुंगवास
भोगलेल्या कार्यकर्त्यांचा
सन्मान करण्यात आला.
या कार्यक्रमातून
आणीबाणीच्या ऐतिहासिक
घटनेचा उल्लेख करत
भाजपने त्या काळातील
राजकीय संघर्ष आणि
सत्ताधारी विरोधातील
राज

भूमिका पुन्हा अधोरिखित	का
केली. कार्यक्रमात केलेल्या	अस
भागामध्ये आणीबाणीला	हाच
लोकशाहीवरील काळा	अस
अध्याय म्हणून संबोधत	लो
त्या काळातील सत्ताकेंद्रित	पुढे
निर्णयव्यवस्थेवर टीका	सघ
करण्यता आली.	राह
आमदार श्रीकांत भारतीय	आत
यांनी आणीबाणीच्या	
संदर्भात बोलताना भाजपचा	(बा
राजकीय उदय हा त्या	आप

तत्कालीन घटनांचा कठोर
शब्दांत निबेध व्यक्त केला
आणि त्या काळातील
मूलभूत अधिकांरांवरील
मर्यादा, तुरुंगवास व
दडपशाही यांचा उल्लेख
केला.

या कार्यक्रमातून
आणीबाणीच्या इतिहासाचा
उपयोग सध्याच्या राजकीय
संदर्भात करून संघटनात्मक
बांधणी आणि वैचारिक
भूमिका मजबूत करण्याचा
संदेश देण्यात आल्याचे
स्पष्ट दिसून आले. पुरस्कार
विरणाच्या माध्यमातून त्या
काळातील घटनांचे स्मरण
ठेवत सध्याच्या राजकीय
कार्यकृत्यांमध्ये प्रेरणा
निर्माण करण्याचा प्रयत्न
करण्यात आला.

सुशोभीकरणातील २२ कोटींच्या खर्चाची चौकशी करण्याची मागणी; विरोधी पक्षनेते भाऊसाहेब भोईर यांचा आरोप

■ **दैनिक राज्य लोकतंत्र**

पिंपरी-चिंचवड : शहरातील	
सेतू	सुशोभीकरण
करप्लासाठी	करण्यात
आलेल्या सुमारे २२ कोटी	
रुपयांच्या खर्चाची सखोल	
चौकशी करण्यात यावी,	
अशी मागणी विरोधी	
पक्षनेते भाऊसाहेब भोईर	
यांनी केली आहे.	
भोईर	यांच्या
म्हणण्यानुसार,	या
सुशोभीकरण कामात	
खर्चाची पारदर्शकता,	
कामाचा दर्जा आणि निविदा	
प्रक्रियेबाबत गंभीर प्रश्न	
उपस्थित होत आहेत.	
त्यामुळे हा संपूर्ण व्यवहार	
संशयाच्या भोवऱ्यात	
असून, स्वतंत्र यंत्रणेमार्फत	
चौकशी आवश्यक	
असल्याचे त्यांनी स्पष्ट	
केले.	

प्रचावर प्रश्नचिन्ह
 मुशे भी क र णाच्या
 खाली मोठ्या
 गावर निधी खच
 यात आला असला तरी
 क्ष कामाची गुणवत्ता
 हरज यावर प्रश्न
 स्थित होत असल्याचा
 प त्यांनी केला
 शहरातील मूलभूत
 धांदकडे दुर्लक्ष करून
 प्रकल्पांवर मोठा खर्च
 यात येत असल्याची
 ही त्यांनी केली.
 निविदा प्रक्रियेवर
 प
 या कामाच्या निविदा
 या आण
 बाबतही संशय व्यक्त
 , संपूर्ण प्रकरणाची
 क्ष चौकशी झाली
 , अशी मागणी
 की केली.

पिंपरी-चिंचवड महापालिकेच्या नगररचना विभागात मोठे प्रशासकीय फेरबदल; उपसंचालकांची बदली व नवीन नियुक्ती

■ **દૈનિક રાજ્ય લોકતંત્ર**

पिंपरी-चिंचवड :	पिंपरी-चिंचवड	खोर्ना
	महापालिकेच्या नगररचना विभागात	करण
	प्रशासकीय स्तरावर महत्त्वपूर्ण फेरबदल करण्यात आले असून उपसंचालक पातळीवरील बदली व पदेभ्रतीमुळे विभागाचे नेतृत्व बदलले आहे.	पार्श्व विभागाच्या गायिका सभा
	नगररचना विभागाचे उपसंचालक किशोर गोखले यांची पदेभ्रतीनंतर बदली करण्यात आली असून त्यांच्या जागी उद्देहासनगर महापालिकेतील नगररचना विभागाचे	व प करण रिक्त शासन विभागा

ये उपसंचालक ललित
हे यांची नियुक्ती
त आली आहे.

मीच्या बदलांची
मी याआधी नगररचना
येथे उपसंचालक प्रसाद
वाडा यांचा कार्यकाळ
बदल्यानंतर त्यांची छत्रपती
नगर येथील वास्तूक
वहन विभागात बदली
त आली होती. त्यानंतर
झालेल्या पदावर राज्य
च्या नगरविकास
त कार्यरत असलेले
गोखले यांची नियुक्ती

करण्यात आली. मात्र,
त्यांना संपन्न पदोन्नती
असून, त्या
करण्यात
प्रशासनिक
आहे. गोखले

करण्यात आली होती.	वर्ष
मात्र, अल्प कालावधीतच	विक
त्यांना सहसंचालक पदावर	आण
पदेन्नती देण्यात आली	प्रक्रि
असून, त्यानुसार त्यांची बदली	
करण्यात आल्याची माहिती	
प्रशासनिक सूत्रांनी दिली	आत
आहे. गोखले यांनी सुमारे	यांच

महापालिकेत विविध कामे, नगरनियोजन बांधकाम परवानगी तील कामकाज हाताळले.	महापालिके विभागाची सोपविण्या त्यांच्या का विकास परवानग्या विषयक मिळण्याची
नवीन नियुक्ती	
खले यांच्या बदलीनंतर ललित खोब्रागडे	
कडे पिंपरी-चिंचवड	

नगररचना	नव्या पद्धावर
जबाबदारी	करण्यात आले आहे
आली आहे.	या प्रशासकीय
काळात शहरातील	नगररचना
राखडे, बांधकाम	कामकाजात सा
आणि नगररचना	अधिक गतिशील
कल्पनांना गती	असा दावा प्र
पेक्षा व्यक्त केली	करण्यात आला उ

कार्यमुक्त
बदलांमुळे
विभागाच्या
न्य आणि
ना येईल,
वासनाकडून
र.

दापोडीत गुन्हें शाखेची मोठी कारवाई; १० लाख ८५ हजारांचे 'एमडी' ड्रगज जप्त, दोघे जेरबंद!

■ **दैनिक राज्य लोकतंत्र**

पिंपरी-चिंचवड : अंमली पदार्थ विरोधी दपोडी: पिंपरी-चिंचवड पश्काचे पोलीस शिपाई विरोधाच्या अंमली पदार्थ रणधिर माने यांना पिंपरी पश्काने (अश्रम- मिळालेल्या गोपनीय माहितीनुसार, दपोडीतील एमएनजीएल सीएनजी पंपाशेजारी, सुद्धाकडे पोहे हॉटेलसमोर दोन इसम इग्ज तस्कराचा डाव इग्ज विक्रीसाठी येणार उधळून लावला आहे. होते. अटक आरोपी: १) पोलीसांनी दबा धरून आरोपी आर्यन यादव याला २० वर्षे, रा. न्यू मोदीखाना ताब्यात घेतले असता कॅम्प, पुणे) त्याच्याकडे १० लाख ८५ हजारचे 'एमडी' चाकडी आरोपीकडे कसून सौकशी केली असता, हे इग्ज त्याने रिवार पेठेतील शेअर शक्ती उर्फ वस्ताद याच्याहून जम मुद्दामल: शेअर शक्ती १०,८५,६००/- रुपये उर्फ वस्ताद याच्याहून किमतीचे एकूण ९८.५६ डॉ. 'एमडी' (मेफेड्रोन) अंमली विक्रीसाठी आणल्याचे पदार्थ, १ दुचाकी आणि कबूल केले. पोलीसांनी मोबाईल. तत्परतेने कारवाई करत नेमकी कारवाई कशी दोन्ही आरोपींना अटक

केली आहे. दापोडी	ताब
पोलीस ठाण्यात एन.डी.	
पी.एस.ए.ए. (छद्मद अली)	४०,००
नुसार गुन्हा दाखल झाला	१
असून सहाय्यक पोलीस	पिस्
निरीक्षक निकम तपास	राऊ
करत आहेत.	
भोसरीत खळबळ!	आय
अल्पवयीन मुलाकडे सापडले	आवि
गावठी पिस्तूल अन् जिवंत	केल
काटुस	भार
भोसरी : एमआयडीसी	कल
पोलीस ठाण्याच्या	पोल
हद्दीत घातक शस्त्र	गुन्
बाळगणान्यांवर कारवाई	अनु
करताना पोलीसांच्या हाती	नोट
एक धाकादायक प्रकार	आहे
लागला आहे. क्रांती	जोन
चीकाळडून पंतप्रधान	पुढी
आवासा रोजनेकडे	दुर्
जाणाऱ्या यरस्थ्यावर	जुन
शिर्के कन्स्ट्रक्शन लेबर	पडा
कॅम्पजवळ पोलीसांनी	
एक अल्पवयीन मुलाला	आय
(विशीसंघर्षित बालक)	काय

ते घेतले. (३) स
म मुद्देमालः जारी अ
०/- रुपये किमतीचे आदेश
गावठी बनवाटीचे करणाऱ्या
ल आणि १ जिवंत सांगवी
तारवाईः पोलीस केली आहे
ांच्या शस्त्रबंदी आरोप
ाचे उल्लंघन बाळकृष्ण
प्रकरणी या मुलावर वर्ष, रा.
या हत्यार कायदा नं. ४, पि.
३(२५) व महाराष्ट्र घटना
अधिनियमांतर्गत सायंकाळ
दाखल करण्यात दत्त आ
असून त्याला सांगवी स
न देण्यात आली जागेत
पोलीस उपनिरीक्षक पडावी हा
ल्ले या प्रकरणाचा घेऊन
तपास करत आहेत. पोलीस
सांगवीत कोयता घेऊन रंगेहात
त माजवणारा गणेश शिगोटे
पोलिसांच्या जाळ्यात पोलीस
गवीः पोलीस सह साहाय्यक
ांच्या मुंबई पोलीस काळे पुढ
कलम ३७(१) आहेत.

१३७ अन्वये
नल्या शस्त्रबंदी
पायमल्ली
का सराईताला
लेसांनी अटक

गणेश
वाडाची (वय ३६
क्ष्मी नगर लेन
रे गुरुव)

२८ जून रोजी
६:३० वाजता
मठ, जुनी
रील मोकळ्या
रापोरी गणेश
मोखडी कोयता
रत असताना
थपाई निलेश
यांनी त्याला
कडले. सांगवी
त्याच्याकडून
केले असून
लीस निरीक्षक
न तपास करत

**पिंपरी-चिंचवडमध्ये स्मार्ट प्रीपेड मीटर सक्ती
झाल्यास आंदोलनाचा इशारा : माकप**

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

पिंपरी-चिंचवड	:	ये
पिंपरी-चिंचवड	शहरात	ही
माहवितरणकडून	स्मार्ट	हि
(प्रीपेड)	वौज	मीटर
बसविण्याची	सक्ती	करण्यात
आली,	तरी	तीव्र
आंदोलन	घेले	जाईल, असा
इशारा	मावर्सवादी	कम्युनिस्ट
पक्षाने	दिला आहे.	म्ह
पक्षाच्या	स्थानिक	ब
पदाधिकाऱ्यांनी	व्यक्त	पूर
केलेल्या	माहितीनुसार,	प्र
स्मार्ट	प्रीपेड	मीटर
प्रणालीमुळे	बाहकावर	स

रिक्त आर्थिक भार	अस्वस्थ
ची शय्यता असून,	आहे. त
योजना नागरिकांच्या	सक्तीने
विरुद्ध असल्याचा	त्याविरोध
प करण्यात आला	उत्तरून
	जाईल, उ
नागरिकांच्या हिताचा	आले.
	स्मास
ना क प च य ा	रमा
पुन्यनुसार, वीजदरवाढ,	काम र
मत्तीशिवाय मीटर	देण्यात र
येणे आणि प्रीपेड	क्षेत्राचा
नीमुळे होणारी	मार्ग
वेधा यमुळे	असल्या
नामान्य ग्राहकांमध्ये	केला आ

निर्माण झाली
मुळे ही योजना
लागू केल्यास
न रस्त्यावर
आंदोलन केले
ने स्पष्ट करण्यात
येकरणाचा आरोप
मीटर बसविण्याचे
जगी कंपन्यांना
असल्याने वीज
खासगीकरणाचा
मोकळा होत
आरोपही पक्षाने

दैनिक राज्य लोकतंत्र हे पत्र मुद्रक, प्रकाशक मालक सीमा भिमराव मस्के यांनी जगमित्र प्रिंटर्स अँड सेल्स कॉर्पोरेशन सुमतीनगर, जालना रोड, बीड येथे छापून कार्यालय दैनिक राज्य लोकतंत्र, राजीव गांधी चौक, कॅनल रोड, बीड, ता.जि. बीड, ४३११२२ (महाराष्ट्र) येथे प्रकाशित केले. **संपादक** - सीमा मस्के (मोकाश)। **कार्यकारी संपादक** - सुभाष विलासराव चौरे या अंकात प्रकाशित झालेल्या मजकुरातील मतांशी संपादक सहमत असतीलच असे नाही. न्यायालयीन वाद बीड न्यायक्षेत्र. EMAIL- RAJYALOKTANTRA@GMAIL.COM NO.L SB/BEED RNP-206/2024-26

सायांश वृत्त

युरोपात उष्णतेच्या लाटेचा कहर, फ्रान्समध्ये आठवडाभरात

उष्माघातामुळे हजाराहून अधिक मृत्यू

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र
बर्लिन : युरोपमध्ये उष्णतेच्या तीव्र लाटेचा कहर कायम असून, फ्रान्समध्ये गेल्या आठवड्यात विक्रमी उष्णतेमुळे सुमारे एक हजाराहून अधिक जणांचे मृत्यू झाल्याची माहिती तेथील सार्वजनिक आरोग्य संस्थेने रविवारी दिली. पॅरिसमध्ये रविवारी तापमान ४१ अंश सेल्सियसपर्यंत पोहोचले. रविवारचे हे तापमान सौदीतील मक्केपेक्षा जास्त नोंदले गेले. दरम्यान, जर्मनीसह अनेक युरोपीय देशात तापमानाचे नवे विक्रम नोंदवले गेले असून, जंगलांना लागलेल्या आगीच्या घटनांमध्ये वाढ झाली आहे. जर्मनीतील संवसनी प्रांतातील कुबशुट्स येथे रविवारी रात्रीचे किमान तापमान २९.४ अंश सेल्सियस नोंदवले गेले, जे आतापर्यंतचे देशातील सर्वाधिक रात्रीचे तापमान ठरले. त्याआधी काही तासांपूर्वीच संवसनी-अनहाल्टमधील मॉकन-ड्रेविट्स येथे ४१.९ अंश सेल्सियस तापमानाची नोंद झाली होती.

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र
फ्रान्समध्ये एका दिवसात १,२०० हून अधिक आणि त्यानंतरच्या दोन दिवसांत १,४०० हून अधिक मृत्यूंची नोंद झाली. याआधी एप्रिल आणि मे महिन्यात देशात ६०० ते १,००० मृत्यू झाले होते. मृतांपैकी ८९ टक्के नागरिकांचे वय ६५ वर्षांपेक्षा अधिक होते. या लाटेने ग्रीसमध्ये वणवे घेण्याचे इशारे देण्यात आले आहेत तर डेन्मार्कमध्ये रविवारी १,१५६ विजा कोसळल्याची नोंद झाली.

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र
बर्लिनमध्ये पाण्याच्या फवऱ्यांमुळे दिलासा बर्लिन पोलिसांनी ब्रॅडेनबर्ग गेट परिसरात नागरिकांना उष्णतेपासून दिलासा देण्यासाठी आंदोलने पांगविणाऱ्या दोन मोठ्या वाॅट कॅननद्वारे पाण्याचा फवारा उडवला.

भारतातील ३१५ जिल्ह्यांवर दुष्काळाचे सावट! संयुक्त राष्ट्र संघटनेनेही दिला इशारा

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र
नवी दिल्ली : जगभरात उष्णतेचे विक्रम मोडीत निघू लागले आहेत. उष्णतेमुळे अनेक ठिकाणी जनजीवन विस्कळीत झाले आहे. फ्रान्समध्ये उष्णतेमुळे १००० हून अधिक लोकांचा मृत्यू झाला आहे. जर्मनी, स्पेन, ब्रिटनसह अनेक युरोपीय देशांमध्ये इतकी तीव्र उष्णता पडत आहे की रस्ते वितळत आहेत.

या वर्षासारखे तापमान आजपर्यंत कधीच पाहिले नाही, असे लोक म्हणू लागले आहेत. भारतातही अनेक भागांमध्ये कडक उन्हाचा तडाखा बसत आहे. राजधानी दिल्ली, उत्तर प्रदेश, बिहार, पंजाब, राजस्थान या सारख्या राज्यांमध्ये अजूनही व्यवस्थित पाऊस झालेला नाही. तर वाढत्या तापमानामागे 'अल निनो' हे सर्वात मोठे कारण असल्याचे सांगितले जात आहे. आता अल निनोबाबत आलेली नवीन अपडेट चिंता आणखी वाढवणारी आहे. अल निनोमुळे हवामान बदलाचे (क्लायमेट चॅंजिंग) संकट गडद होत असताना, भारतासाठी आधी अशी माहिती आली होती की, देशातील

१११ जिल्ह्यांवर अल निनोचा सर्वाधिक परिणाम होण्याची शक्यता आहे. मात्र, आता नवीन माहितीनुसार, अल निनोमुळे भारतातील १२ राज्यांमधील ३०० जिल्हे प्रभावित होऊ शकतात. म्हणजेच तिथे दुष्काळ पडू शकतो. काही महिन्यांत अल निनो आपल्या दारावर धडक देण्याची ९० टक्के शक्यता आहे. जगाने याकडे हवामानाशी संबंधित एक गंभीर धोका म्हणून पाहिले पाहिजे. आधीच तापत असलेल्या जगांमध्ये अल निनो हा आगीत तेल ओतण्याचे काम करेल. त्याचे

परिणाम अधिक तीव्र आणि दूरगामी असतील, तसेच ते वेगाने देशांच्या सीमा ओलांडतील.' हा इशारा संयुक्त राष्ट्रांच्या मेटिओरोलॉजिकल ताज्या अहवालात आला आहे. WMOच्या अहवालात म्हटले आहे की, उष्णकटिबंधीय प्रशांत (ट्रॉपिकल पॅसिफिक) महासागराचे पाणी असामान्यपणे गरम झाल्यामुळे 'अल निनो'ची परिस्थिती निर्माण होत आहे. ध्वजच्या अंदाजानुसार, जून ते ऑगस्ट २०२६ दरम्यान अल

निनोची परिस्थिती निर्माण होण्याची शक्यता ८० टक्के आहे. अल निनोची स्थिती किमान नोव्हेंबरपर्यंत कायम राहण्याची शक्यता ९० टक्के किंवा त्याहून अधिक आहे. बहुतेक हवामान मॉडेल्समधून असे दिसून येत आहे की, अल निनो किमान मध्यम स्वरूपाचा असेल, परंतु तो अत्यंत तीव्र देखील असू शकतो. कृषी मंत्रालय आणि 'इंडियन कौन्सिल फॉर अॅग्रीकल्चरल रिसर्च' यांनी संयुक्तपणे वैज्ञानिक आकडेवारीच्या आधारे ३१५ जिल्ह्यांचा अभ्यास केला असून,

या जिल्ह्यात कमी पाऊस आणि सिंचनाच्या कमतरतेचा धोका जास्त आहे; कारण या ३१५ जिल्ह्यांमध्ये मॉन्सून कमकुवत राहण्याचा अंदाज आहे. यापैकी १११ जिल्हे असे आहेत जिथे सिंचनाची सोय २५ टक्क्यांपेक्षा कमी आहे, तर ७६ जिल्ह्यांमध्ये २५ ते ५० टक्क्यांपर्यंत सिंचनाची व्यवस्था आहे. महाराष्ट्रासह मध्य प्रदेश, गुजरात, उत्तर प्रदेश, राजस्थान, कर्नाटक, बिहार, झारखंड, तेलंगणा, आंध्र प्रदेश आणि ओडिशासह १२ राज्यांमध्ये हे जिल्हे आहेत.

परिणाम अधिक तीव्र आणि दूरगामी असतील, तसेच ते वेगाने देशांच्या सीमा ओलांडतील.' हा इशारा संयुक्त राष्ट्रांच्या मेटिओरोलॉजिकल ताज्या अहवालात आला आहे. WMOच्या अहवालात म्हटले आहे की, उष्णकटिबंधीय प्रशांत (ट्रॉपिकल पॅसिफिक) महासागराचे पाणी असामान्यपणे गरम झाल्यामुळे 'अल निनो'ची परिस्थिती निर्माण होत आहे. ध्वजच्या अंदाजानुसार, जून ते ऑगस्ट २०२६ दरम्यान अल

भारत-पाकिस्तानमध्ये पडद्याआड काहीतरी घडतेय? एम एम नरवणेंच्या नेतृत्वात श्रीलंकेत

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र
नवी दिल्ली : भारत आणि पाकिस्तान यांच्यातील अधिकृत राजनैतिक संबंध पूर्णपणे गोठलेले असतानाच, दोन्ही देशांतील माजी लष्करी अधिकारी, मुत्सद्दी आणि राजकीय नेत्यांमध्ये श्रीलंकेची राजधानी कोलंबो येथे अत्यंत गुप्त आणि अनधिकृत

'ट्रॅक-२' चर्चा झाल्याची खळबळजनक माहिती समोर आली आहे. आंतरराष्ट्रीय सामरिक अभ्यास संस्थेच्या सुरक्षा परिषदेचा पार्श्वभूमीवर ही गुप्त बैठक पार पडली. मात्र, भारत सरकारने या चर्चे ला 'खाजगी' ठरवत याला कोणतेही महत्त्व देण्यास नकार दिला आहे.

भारताकडून एम. एम. नरवणे, तर पाकिस्तानातून शेरी रेहमान उपस्थित कोलंबोमधील एका आलिशान हॉटेलमध्ये सलग दोन दिवस स्वतंत्र सत्रांमध्ये ही भारत-पाकिस्तान चर्चा पार पडली. या अनधिकृत चर्चेत भारताचे प्रतिनिधित्व माजी लष्करप्रमुख जनरल एम. एम.

नरवणे, 'इंडिया फाउंडेशन'चे अध्यक्ष आणि भाजपचे माजी राष्ट्रीय सरचिटणीस राम माधव, आणि माजी मुत्सद्दी रुची घनशाम यांनी केले. याबाबतचे वृत्त एनडीटीव्हीने दिले आहे. दुसरीकडे, पाकिस्तानच्या शिष्टमंडळात तेथील परराष्ट्र मंत्रालयाचे महासंचालक

(दक्षिण आशिया) सज्जाद हैदर खान, अमेरिकेतील पाकिस्तानच्या माजी राजदूत शेरी रेहमान आणि निवृत्त मेजर जनरल इस्फंदियार अली खान पतौडी यांचा समावेश होता. या बैठकीत सीमापार दहशतवाद, भारत-पाकिस्तान जलवाटप, तणावाच्या काळात संपर्क व्यवस्था सुधारणे

देशांमध्ये झालेली ही पहिलीच मोठी अनधिकृत भेट आहे. या परिषदेदरम्यान अमेरिकेचे दक्षिण आणि मध्य आशियाई प्रकरणे सहाय्यक परराष्ट्र मंत्री एस. पॉल कपूर हे देखील श्रीलंकेत उपस्थित होते आणि त्यांनी सहभागी नेत्यांसाठी आयोजित रात्रीच्या भोजनाला उपस्थिती लावली होती.

सलमान खान गॅलेक्सी अपार्टमेंट्समधून स्थलांतर करणार; वांद्रे परिसरात समुद्रकिनाऱ्यालगत नवे आलिशान निवासस्थान

एचआयव्ही पॉझिटीव्ह डिलीवरी बॉय निघाला सायको किलर

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र
मुंबई : अभिनेते झश्रारप घहरप हे वांद्रे येथील प्रसिद्ध ऋश्वरु अरिओाशीपी मध्ये ५० वर्षाहून अधिक काळ वास्तव्यानंतर तेथून स्थलांतर करणाऱ्या तयारीत असल्याच्या बातम्या समोर आल्या आहेत. झश्रारप घहरप यांच्या नव्या निवासस्थानाचे नियोजन वांद्रे परिसरातील समुद्रकिनाऱ्यालगत (sea-facing) जागेवर करण्यात येत असल्याचे वृत्त आहे. या ठिकाणी सहा मजली निवासी इमारत उभारण्याचा प्रस्ताव असून त्यामध्ये तीन मजली तळघर (basement) देखील समाविष्ट आहे. इमारतीचे नियोजित स्वरूप माध्यम अहवालानुसार, प्रस्तावित आराखड्यात

खालीलप्रमाणे नियोजन आहे. * पहिला व दुसरा मजला : कॅफे आणि रेस्टॉरंट * तिसरा मजला : जिम आणि स्विमिंग पूल * वरचे मजले : कुटुंबीयांचे निवासस्थान या प्रकल्पासाठी संबंधित जागा पूर्वी गृहनिर्माण संस्थेची (cooperative housing society) होती. जिथे खान कुटुंबीयांनी टप्प्याटप्प्याने अनेक फ्लॅट्स खरेदी केल्याचे

हरिश्चंद्रगडावर वाट चुकलेल्या ट्रेकर्सची पोलिसांच्या मदतीने सुखरूप सुटका

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र
ओतूर : राजा हरिश्चंद्रगडावर ट्रेकिंगसाठी गेलेल्या आणि वाट चुकल्याने अडचणीत सापडलेल्या सात ट्रेकर्सची ओतूर (ता. जुन्नर) पोलीस ठाण्याच्या कर्मचाऱ्यांनी शनिवारी (दि. २७) रात्री अंधारात शोधमोहीम राबवून सुखरूप सुटका केली. त्यानंतर या सर्वांना त्यांच्या नातेवाईकांच्या ताब्यात देण्यात आले. ही माहिती ओतूर पोलीस ठाण्याचे सहाय्यक पोलीस निरीक्षक ज्ञानेश्वर बाजगॅरी यांनी दिली. ट्रेकिंगदरम्यान वाट चुकले भिवंडी येथील चार मुले आणि तीन मुली असे एकूण सात जण शनिवारी सकाळी ११ वाजता खिरेश्वर मार्गे हरिश्चंद्रगडावर ट्रेकिंगसाठी गेले होते. मात्र, ट्रेकिंग पूर्ण करून परतताना रिमझिम पाऊस आणि दाट धुक्यामुळे त्यांची वाट चुकली. गडावर मोबाइल नेटवर्क उपलब्ध नसल्याने त्यांचा संपर्क तुटला आणि ते दिशाहीन झाले. संध्याकाळी नऊ वाजण्याच्या सुमारास त्यांनी आपत्कालीन हेल्पलाईन क्रमांक ११२ वर संपर्क

संपर्क होऊ शकत नव्हता. त्यामुळे स्थानिक गावकरी आणि पोलीस मित्र यांच्या मदतीने शोधकार्य सुरू करण्यात आले. अखेर रात्री सुमारे साडेबाराच्या सुमारास हे सर्व ट्रेकर्स भयभीत अवस्थेत पण सुखरूप सापडले. यशस्वी रेस्क्यू ऑपरेशन या सर्व ट्रेकर्सना सुरक्षितरीत्या खाली आणून त्यांच्या नातेवाईकांच्या ताब्यात देण्यात आले. ही संपूर्ण मोहीम पुणे ग्रामीण पोलीस अधीक्षक संदिपसिंह गिल, अपर पोलीस अधीक्षक शुभम कुमार आणि जुन्नर उपविभागीय पोलीस अधिकारी धनंजय पाटील यांच्या मार्गदर्शनाखाली पार पडली. या बचावकार्यात सहाय्यक पोलीस निरीक्षक ज्ञानेश्वर बाजगॅरी, पोलीस उपनिरीक्षक संदिप आमणे, पोलीस शिपाई ज्योतीराम पवार, शामसुंदर जायभाये, मनोज राठोड, तसेच होमगार्ड संदिप शिंदे, अंकुश काळे, सनमान मोमीन आणि पोलीस मित्र व तंटामुक्ती अध्यक्ष मारुती मेमाणे, बाळ पंडित, गौरव मेमाणे यांचा सहभाग होता.

अभिषेक बॅनर्जी यांच्या निवासस्थानी कथित छाप्याप्रकरणी सीसीटीव्ही फुटेज जतन करण्याचे आदेश; कोलकत्ता उच्च न्यायालयाचा निर्णय

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र
कोलकाता : कोलकाता उच्च न्यायालय यांनी अभिषेक बॅनर्जी यांच्या निवासस्थानी पहाटे पाच वाजता टाकण्यात आल्याचा दावा असलेल्या कथित छाप्याशी संबंधित सीसीटीव्ही फुटेज जतन करण्याचे निर्देश दिले आहेत. हा आदेश छाप्याच्या कायदेशीरतेला आणि संबंधित अधिकाऱ्यांच्या कारवाईला आव्हान

देणाऱ्या याचिकेच्या सुनावणीदरम्यान देण्यात आला. न्यायालयाने पुरावा सुरक्षित राहावा, या उद्देशाने संबंधित सीसीटीव्ही फुटेज जतन करण्यास सांगितले आहे. दरम्यान, या प्रकरणाशी संबंधित आणखी एका सुनावणीत कोलकाता उच्च न्यायालय यांनी अभिषेक बॅनर्जी यांच्याविरुद्ध सुरू असलेल्या पोलीस कारवाईवर अंतरिम स्थगिती दिल्याचे

वृत्त आहे. या प्रकरणावर ऑल इंडिया तुलामूल काँग्रेस आणि विरोधी पक्षांकडून परस्परविरोधी भूमिका मांडल्या जात आहेत. एका बाजूला ही कारवाई राजकीय हेतूने प्रेरित असल्याचा आरोप केला जात आहे, तर दुसऱ्या बाजूला कायदेशीर प्रक्रियेनुसार तपास सुरू असल्याचे संबंधित यंत्रणांचे म्हणणे आहे. सध्या प्रकरण असून, न्यायालयाच्या सुनावणीनंतरच या प्रकरणातील पुढील घटनेची माहिती मिळताच स्थानिक प्रशासन,

जयपूरमध्ये निर्माणाधीन इमारतीची भिंत कोसळली; ३ मजुरांचा मृत्यू, अनेक जण ढिगाऱ्याखाली अडकले

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र
जयपूर : जयपूरच्या आमेर भागात एका निर्माणाधीन इमारतीची भिंत कोसळली. या दुर्घटनेत तीन मजुरांचा मृत्यू झाला असून इतर अनेक मजूर ढिगाऱ्याखाली दबले गेल्याची भीती व्यक्त केली जात आहे. घटनास्थळी पोहोचलेल्या बचाव पथकांनी तातडीने रेस्क्यू ऑपरेशन सुरू केलं असून जखमींना उपचारासाठी जवळच्या रुग्णालयात दाखल करण्यात आलं आहे. घटनेची माहिती मिळताच स्थानिक प्रशासन,

ची पथकंही घटनास्थळी पोहोचली आहेत. बचाव आणि मदतकार्य वेगाने सुरू आहे. एनडीआरएफ (इन्फ्रंट) आणि एसडीआरएफ (इन्फ्रंट) प्रत्यक्षदर्शींनी दिलेल्या

माहितीनुसार, जयपूरमधील ताला मोडजवळ नाल्याचं खोदकाम सुरू होतं. याच दरम्यान जास्त खोदकाम केल्यामुळे जवळच्या निर्माणाधीन इमारतीची भिंत कोसळली. या अपघातात किमान पाच मजुरांचा मृत्यू झाल्याचं प्रत्यक्षदर्शींचे म्हणणं आहे. मात्र, जिल्हाधिकारी संदेश नायक यांनी ३ मजुरांचा मृत्यू झाल्याची पुष्टी केली आहे. भिंत कोसळल्यामुळे ढिगाऱ्याखाली १२ हून अधिक लोक दबले गेल्याचं म्हटलं जात आहे.

इराणचे सर्वोच्च नेते अयातुल्ला अली खामेनेई यांच्या अंत्यसंस्काराला पंतप्रधानांनी उपस्थित राहावे का? ऐतिहासिक संबंधांच्या पार्श्वभूमीवर एक विचार

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र
वॉशिंग्टन : इराण आणि भारत यांचे संबंध केवळ राजनैतिक नाहीत, तर हजारो वर्षांच्या इतिहास, संस्कृती, व्यापार आणि परस्पर आदराच्या पायावर उभे आहेत. प्राचीन काळापासून भारत आणि पर्शिया (आताचा इराण) यांच्यात व्यापारी, सांस्कृतिक आणि बौद्धिक देवाणघेवाण होत आली आहे. फारसी भाषेचा भारतीय प्रशासन, साहित्य आणि कलेवर झालेला प्रभाव आजही दिसून येतो. त्यामुळे

इराणमधील एखाद्या ऐतिहासिक व्यक्तिमत्त्वाच्या निधनाच्या वेळी भारताने संवेदनशीलता आणि आदर दाखवणे हे द्विपक्षीय संबंधांच्या दृष्टीने महत्त्वाचे मानले जाऊ शकते. या पार्श्वभूमीवर काहीचे मत असे असू शकते की, पंतप्रधान नरेद्र मोदी यांनी अयातुल्ला अली खामेनेई यांच्या अंत्यसंस्काराला उपस्थित राहण्याचा विचार करावा. अशा भेटीमुळे भारत-इराण संबंधांना असलेले महत्त्व अधोरेखित झाले असते आणि

दोन्ही देशांतील दीर्घकालीन मैत्रीचा सन्मान व्यक्त झाला असता. उर्जा सुरक्षा, चाबहार बंदर, मध्य आशियाशी संपर्क संबंधांच्या दृष्टीने महत्त्वाचे या अनेक क्षेत्रांत भारत आणि इराण यांचे महत्त्वपूर्ण हितसंबंध आहेत. अशा वेळी सर्वोच्च पातळीवरील उपस्थितीला प्रतीकात्मक महत्त्व प्राप्त होऊ शकते. मात्र, या विषयाचा दुसरा पैलूही तितकाच महत्त्वाचा आहे. पंतप्रधान कोणत्याही परदेशी नेत्याच्या अंत्यसंस्काराला

उपस्थित राहावेत की नाही, हा निर्णय अनेक राजनैतिक, सुरक्षा,

प्रोटोकॉल आणि परराष्ट्र धोरणाशी संबंधित घटकांचा विचार करून घेतला जातो. भारताचे पश्चिम आशियातील अनेक देशांशी, तसेच इतर जागतिक शक्तींशीही महत्त्वाचे संबंध आहेत. त्यामुळे अशा प्रसंगी कोणत्या स्तराचे प्रतिनिधित्व करायचे, याचा निर्णय व्यापक राष्ट्रीय हित लक्षात घेऊन केला जातो. याच कारणामुळे भारताने अनेकदा पंतप्रधानांपेक्षा निम्न मंत्री किंवा इतर उच्चस्तरीय प्रतिनिधींना अशा समारंभासाठी

पाठवले आहे. हीदेखील एक मान्यताप्राप्त राजनैतिक पद्धत आहे आणि त्यातून संबंधित देशाबद्दलचा आदर व्यक्त केला जाऊ शकतो. त्यामुळे, ऐतिहासिक भारत-इराण संबंधांचा विचार करता पंतप्रधानांनी उपस्थित राहावे, असे मत मांडणे योग्य आणि चर्चेचा विषय ठरू शकतो. परंतु, तो एक धोरणात्मक पर्याय आहे; तो आवश्यक किंवा एकमेव योग्य निर्णय आहे, असे निश्चितपणे म्हणता येत नाही. अखेरीस,

भारताच्या परराष्ट्र धोरणाचे व्यापक उद्दिष्ट, प्रादेशिक समतोल आणि राष्ट्रीय हित लक्षात घेऊनच अशा निर्णयांचा विचार केला जातो. भारत आणि इराण यांच्यातील दीर्घकालीन मैत्री, सांस्कृतिक वारसा आणि परस्पर सहकार्य पुढेही दृढ राहावे, हीच अपेक्षा. अशा प्रसंगी प्रतिनिधित्वाचा स्तर काहीही असला, तरी दोन्ही देशांमधील परस्पर आदर आणि संवाद कायम ठेवणे हेच सर्वात महत्त्वाचे आहे.

